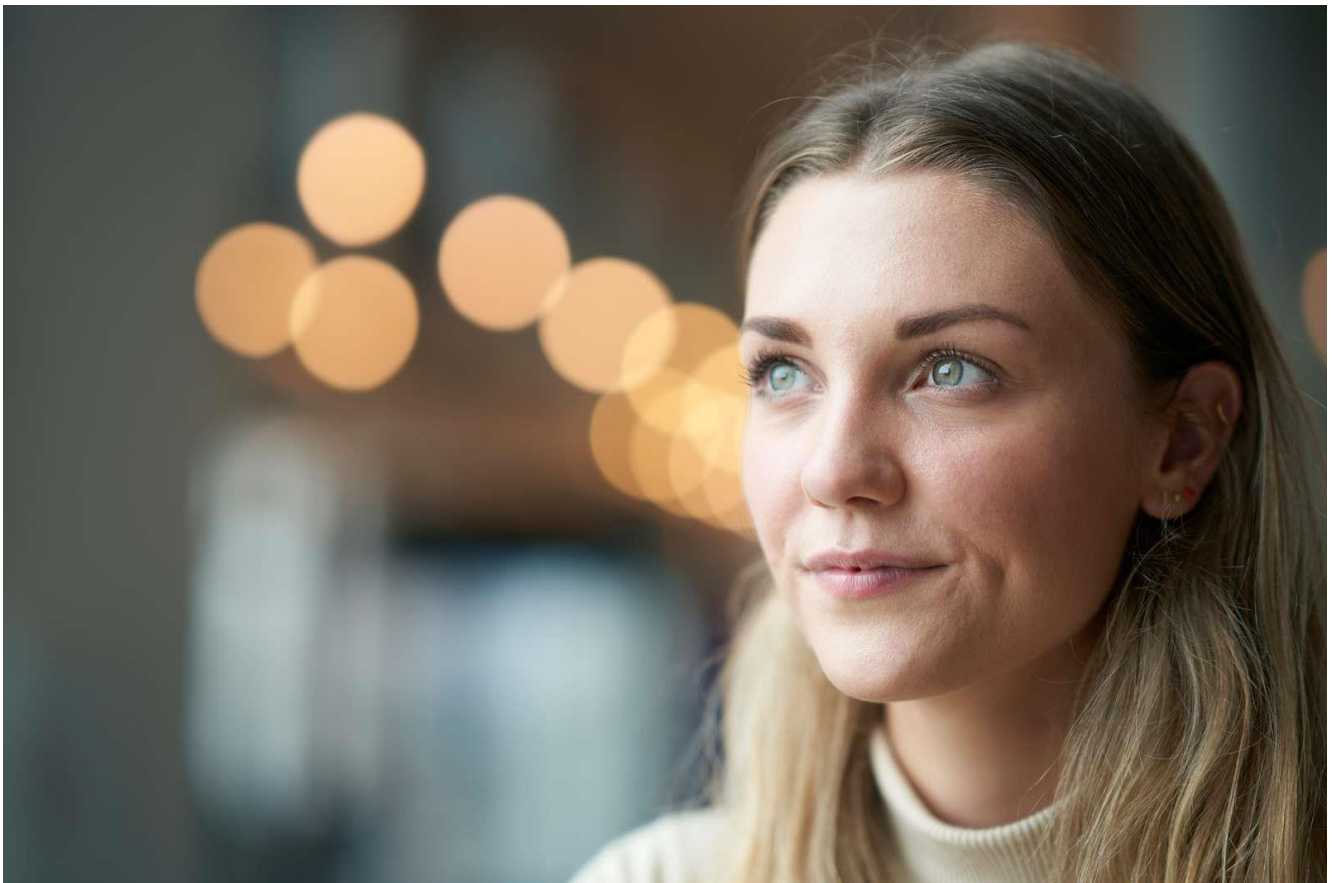

Lønforhandling for studerende i studiejobs

Indledning

I denne undersøgelse ønsker Djøf at sætte fokus på studerendes muligheder for at forhandle løn på deres studiejob. Undersøgelsen viser, at meget få studerende - en ud af fem - har forhandlet løn på deres studiejob inden for det seneste år. Men blandt de studerende, som har forhandlet løn, melder klart størstedelen - mere end fire ud af fem - at de har fået et udbytte ved deres lønforhandling. Det tyder altså på, at det betaler sig at lønforhandle.

Analysen baserer sig på en spørgeskemaundersøgelse blandt Djøfs studerende medlemmer, der har et studiejob. Svarene er indsamlet mellem november og december 2023

Analysen viser, at

- Næsten tre ud af fire (73 %) Djøf-studerende ikke har forhandlet løn på deres arbejdsplads. Det fremgår desuden, at en ud af fem (20 %) har forhandlet løn inden for de seneste 6 måneder (13 %) eller for mere end 6 måneder men under 1 år siden (7 %).
- Der er betydelige forskelle med hensyn til, om studerende har lønforhandlet afhængigt af, om de arbejder i den private eller den offentlige sektor. I den private sektor har næsten en ud af tre (31 %) af de studerende lønforhandlet på et tidspunkt. I den offentlige sektor er det kun tre ud af tyve (16 %), som har forhandlet løn i deres studiejob.
- Det betaler sig at lønforhandle. Mere end fire ud af fem (82 %) af de studerende fik et udbytte af deres seneste lønforhandling. Det fremgår samtidig, at flere studerende ansat i den private sektor (84 %) fik et udbytte ved at forhandle løn sammenlignet med dem i den offentlige sektor (72 %).
- Klart størstedelen – ca. tre ud af fem (59 %) – af de studerende angiver, at det i mindre grad (21 %) eller slet ikke (38 %) er tydeligt for dem, hvordan de kan forhandle løn i deres nuværende studiejob. Blot lidt mere end en ud af ti (12 %) svarer, at det i høj grad (8 %) eller i meget grad (5 %) er tydeligt for dem, hvordan de kan forhandle løn.
- Der er flere studerende ansat i den offentlige sektor (77 %), som oplever, at det i mindre grad eller slet ikke er tydeligt, hvordan man lønforhandler på deres arbejdsplads, sammenlignet med den private sektor. I den private sektor svarer lidt mere end tre ud af fem (62 %), at det i mindre grad (25 %) eller slet ikke (37 %) er tydeligt for dem, at de kan forhandle løn i deres nuværende job.
- De fleste studerende angiver, at de ikke har forhandlet løn, fordi de ikke oplever det som en mulighed i deres stilling (57 %). Herudover svarer tre ud af ti (29 %), at de ikke har forhandlet løn, fordi de ikke ved, hvordan man gør det.

Indholdsfortegnelse

Indledning	2
Analysen viser, at	3
Studerendes lønforhandling	5
Ca. tre ud af fire studerende forhandler ikke løn	5
Signifikant flere studerende ansat i den private sektor har forhandlet løn	5
Det er utydeligt for mange Djøf-studerende, hvordan de kan forhandle løn	6
Det er mere tydeligt for studerende ansat i den private sektor, hvordan de kan forhandle løn	7
Hvorfor har de studerende ikke forhandlet løn?	7
Langt de fleste studerende fik et udbytte af deres seneste lønforhandling	10
Metode	11

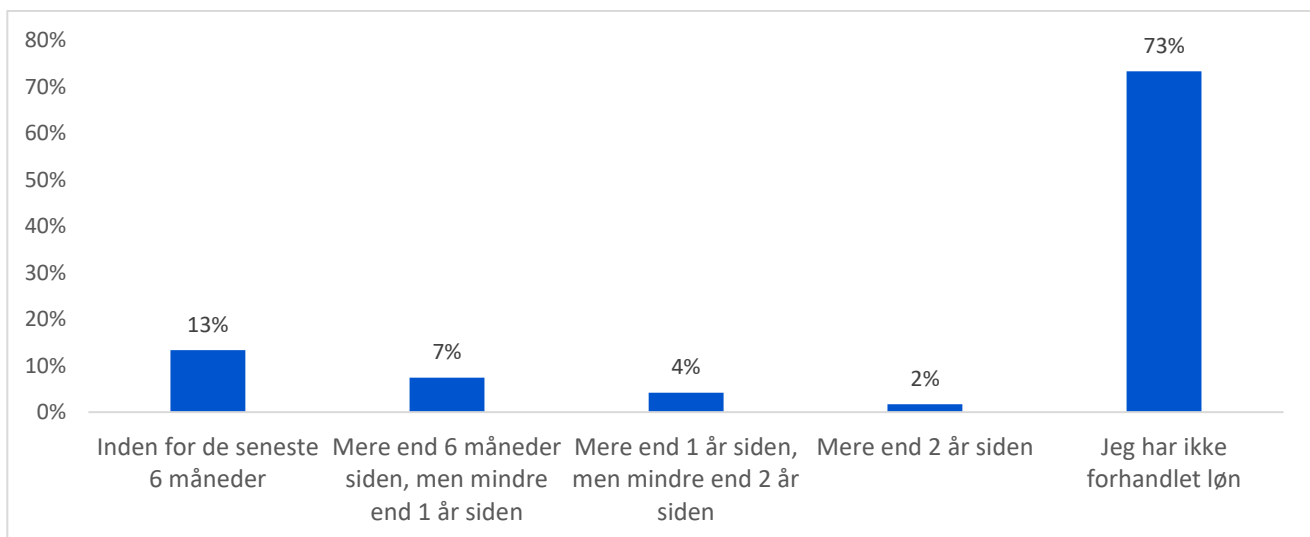
Studerendes lønforhandling

Ca. tre ud af fire studerende forhandler ikke løn

Figur 1 viser, hvorvidt og hvornår Djøf-studerende har forhandlet løn på deres studiejob. Det fremgår, at næsten tre ud af fire (73 %) af de studerende ikke har forhandlet løn. Resultaterne er på samme niveau som i 2022, hvor vi stillede studerende det samme spørgsmål i en tilsvarende undersøgelse.

Det fremgår desuden af figur 1, at en ud af fem (20 %) har forhandlet løn inden for de seneste 6 måneder (13 %) eller for mere end 6 måneder men under 1 år siden (7 %).

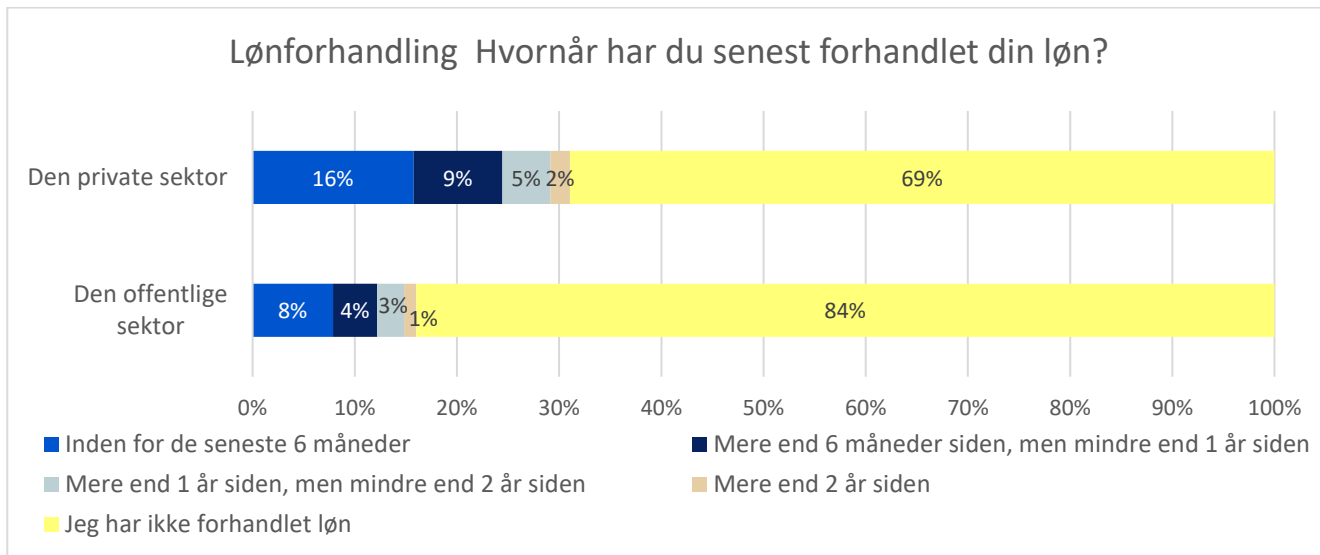
FIGUR 1: HVORNÅR HAR DU SENEST FORHANDLET DIN LØN? LØNFORHANDLING KAN BÅDE VÆRE I EKSISTERENDE JOB ELLER TIDLIGERE JOB

Signifikant flere studerende ansat i den private sektor har forhandlet løn

Figur 2 viser, at der er betydelige forskelle med hensyn til, om studerende har lønforhandlet afhængigt af, om de arbejder i den private eller den offentlige sektor. I den private sektor har næsten en ud af tre (31 %) af de studerende lønforhandlet på et tidspunkt. I den offentlige sektor er det kun tre ud af tyve (16 %), som har forhandlet løn i deres studiejob.

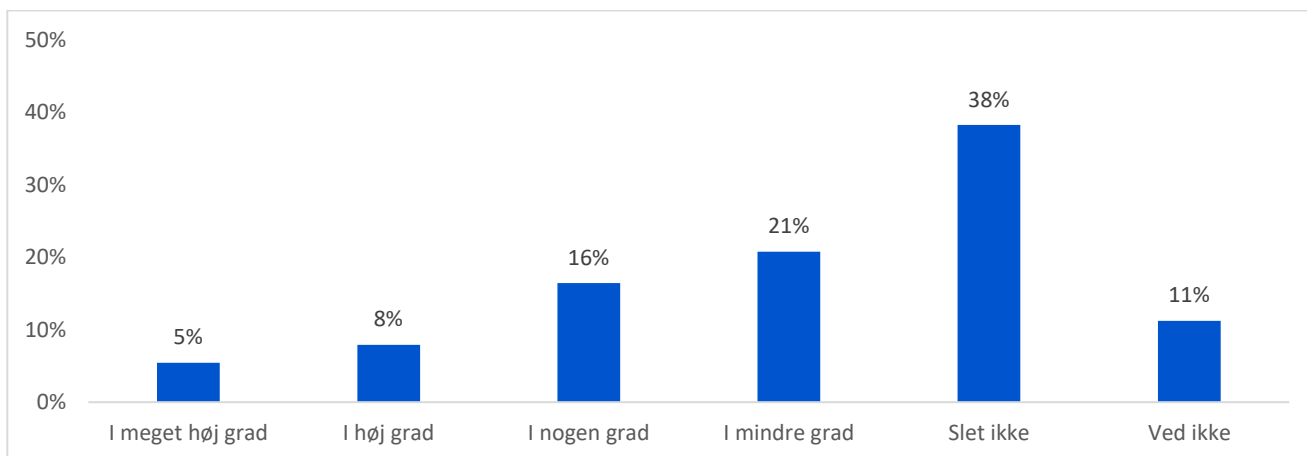
FIGUR 2: HVORNÅR HAR DU SENEST FORHANDLET DIN LØN? - OPDELT PÅ SEKTOR

Det er utydeligt for mange Djøf-studerende, hvordan de kan forhandle løn

Vi har spurgt de studerende, om det er tydeligt for dem, hvordan de kan forhandle løn i deres nuværende studiejob. Her svarer klart størstedelen – ca. tre ud af fem (59 %) – at det i mindre grad (21 %) eller slet ikke (38 %) er tydeligt for dem. Blot lidt mere end en ud af ti (12 %) svarer, at det i høj grad (8 %) eller i meget grad (5 %) er tydeligt for dem, hvordan de kan forhandle løn.

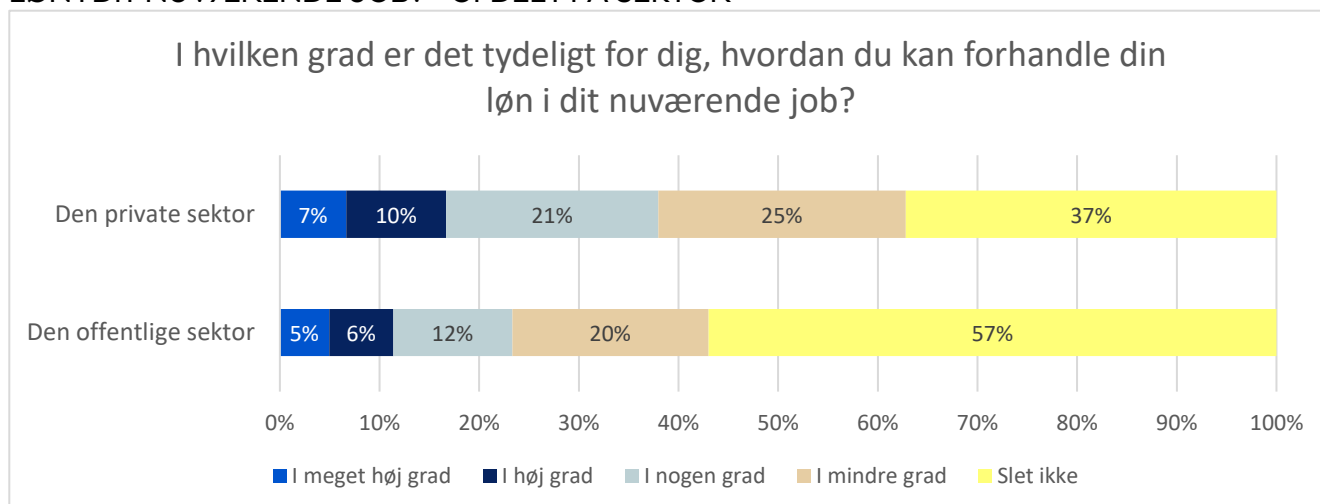
FIGUR 3: I HVILKEN GRAD ER DET TYDELIGT FOR DIG, HVORDAN DU KAN FORHANDLE DIN LØN I DIT NUVÆRENDE JOB?

Det er mere tydeligt for studerende ansat i den private sektor, hvordan de kan forhandle løn

Der er betydelig forskel mellem den offentlige og private sektor med hensyn til, om de studerende finder det tydeligt, hvordan de kan forhandle løn i deres nuværende job. I den offentlige sektor svarer mere end tre ud af fire (77 %), at det i mindre grad eller slet ikke er tydeligt for dem. I den private sektor er det lidt mere end tre ud af fem (62 %), som svarer, at det i mindre grad (25 %) eller slet ikke (37 %) er tydeligt for dem, at de kan forhandle løn i deres nuværende job. Herudover fremgår det, at 17 % i den private sektor i høj grad (7 %) eller i meget høj grad (10 %) oplever, at det er tydeligt, hvordan de kan forhandle løn.

FIGUR 4: I HVILKEN GRAD ER DET TYDELIGT FOR DIG, HVORDAN DU KAN FORHANDLE DIN LØN I DIT NUVÆRENDE JOB? - OPDELT PÅ SEKTOR

*Kategorien 'ved ikke' er udeladt

Hvorfor har de studerende ikke forhandlet løn?

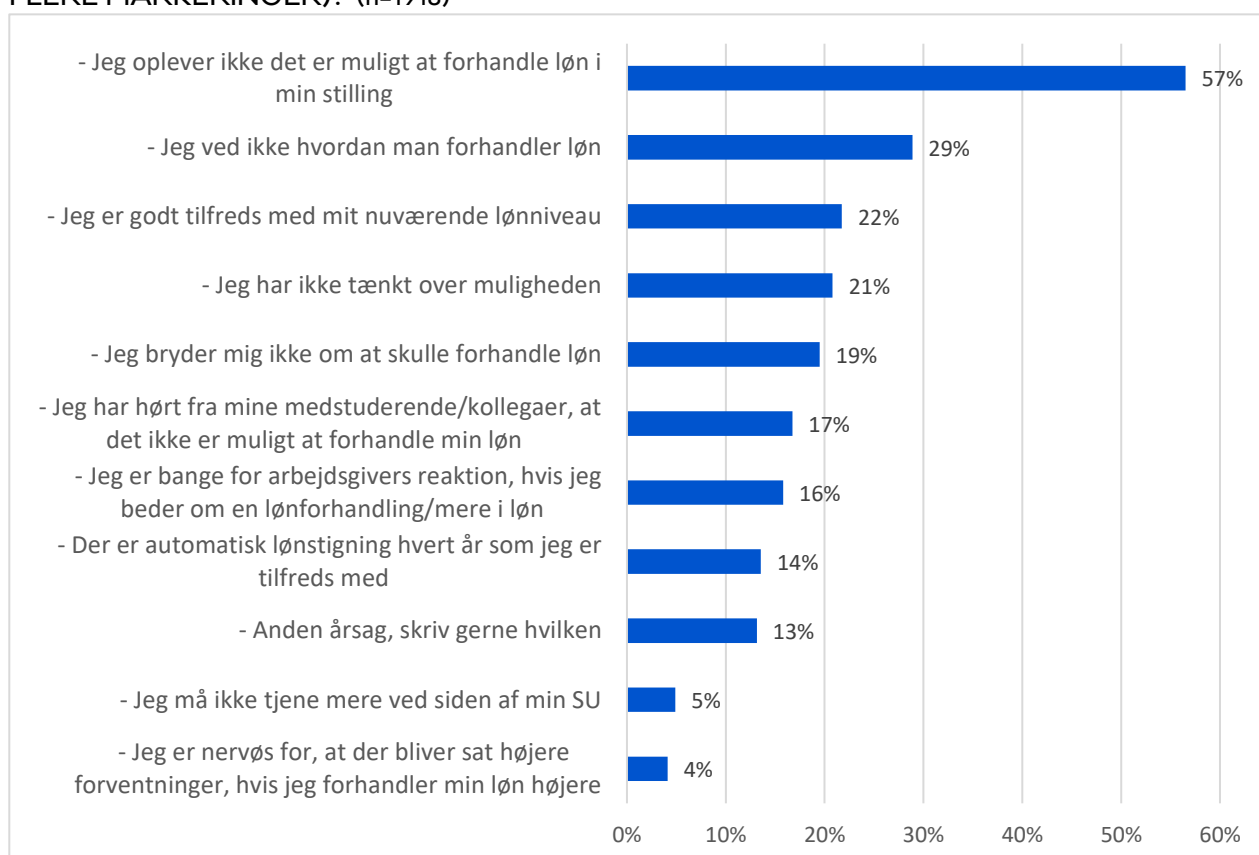
Figur 5 viser, hvilke årsager studerende, som ikke har forhandlet løn, angiver til, at de ikke har forhandlet løn. Den årsag, som klart flest studerende vælger, er "Jeg oplever ikke, at det er muligt at forhandle løn i min stilling." Næsten tre ud af fem (57 %) giver dette svar. Herudover er en hyppig begrundelse "Jeg ved ikke, hvordan man forhandler løn", hvilket tre ud af ti (29 %) har svaret.

Der er desuden omtrent to ud af fem, som har svaret "Jeg er godt tilfreds med mit nuværende lønniveau" (22 %), "Jeg har ikke tænkt over muligheden" (21 %) og "Jeg bryder mig ikke om, at skulle forhandle løn" (19 %). Lidt færre har valgt

begrundelserne "Jeg har hørt fra mine medstuderende/kollegaer, at det ikke er muligt at forhandle min løn" (17 %), "Jeg er bange for arbejdsgivers reaktion, hvis jeg beder om en lønforhandling/mere i løn" (16 %) og "Der er automatisk lønstigning hvert år, som jeg er tilfreds med" (14 %).

De studerende havde også mulighed for at afgive fritekstbesvarelser for at forklare, hvorfor de ikke har forhandlet løn. I de åbne svar fremhæver mange, at de oplever, at de har været ansat for kort tid i deres job til at lønforhandle. Herudover fortæller flere, at de slet ikke oplever, at det er muligt at forhandle løn på deres arbejdsplads, da alle studenter får det samme. Der er desuden enkelte, som fortæller, at deres chef har fortalt dem, at studenter ikke kan forhandle løn, og nogen beretter, at de har forsøgt at indlede en lønforhandling, men at det er blevet afvist af deres chef. Endelig fremhæver en, at vedkommende mangler gode argumenter for en lønstigning, mens en anden fremhæver, at studenter kollektivt forhandler løn på deres arbejdsplads.

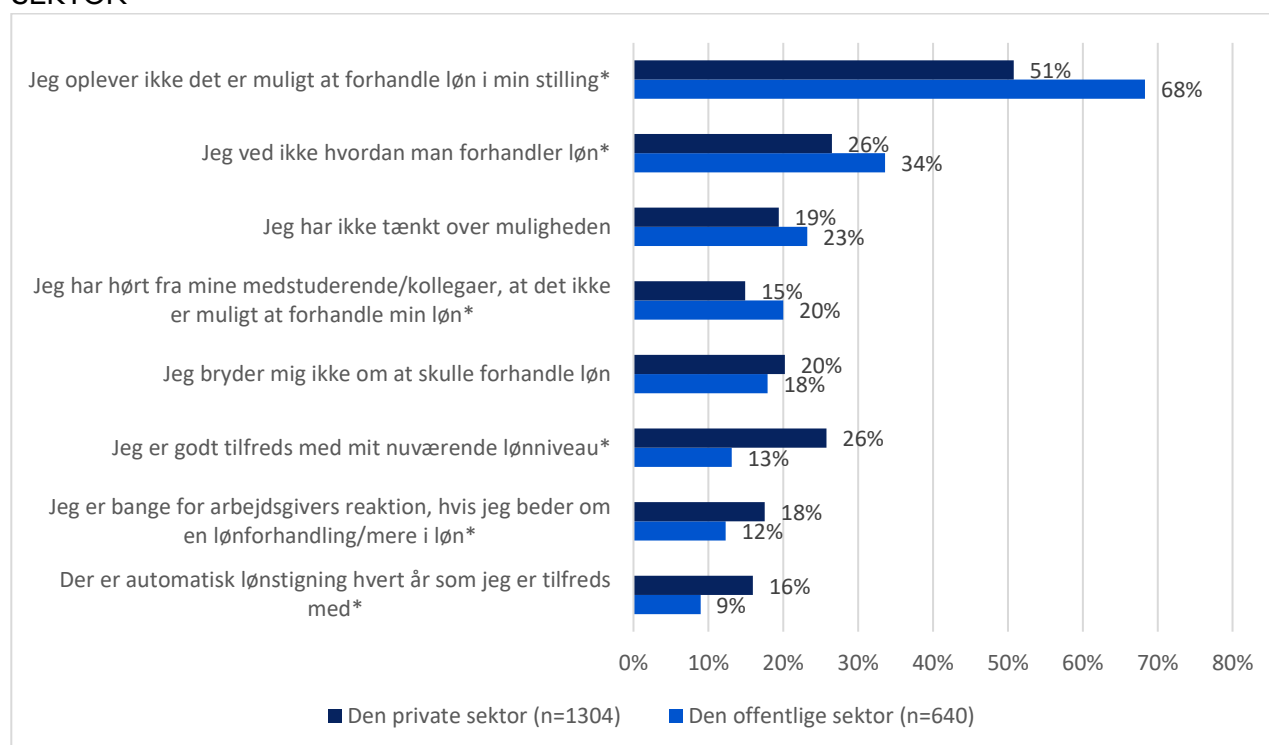
FIGUR 5: HVILKE ÅRSAGER ER DER TIL, AT DU IKKE HAR FORHANDLET LØN? (SÆT GERNE FLERE MARKERINGER)? (n=1918)

*Kun stillet til respondenter, der ikke har forhandlet løn

Figur 6 viser årsagerne til, at studerende ikke har forhandlet løn med besvarelserne opdelt på sektor. Det fremgår, at både studerende ansat i det offentlige og i den private sektor er mest tilbøjelige til at svare, at de ikke oplever, det er muligt at forhandle løn i deres stilling. Der er dog markant flere i det offentlige (68 %) end i det private (51 %), som svarer dette. Der er desuden flere studenter ansat i det offentlige (34 %), som svarer, at de ikke ved, hvordan man forhandler løn (34 %) sammenlignet med det private (26 %). Omvendt er der flere studerende ansat i det private (26 %) end i det offentlige (13 %), som svarer, at de ikke har forhandlet løn, fordi de er tilfredse med deres løn.

FIGUR 6: HVILKE ÅRSAGER ER DER TIL, AT DU IKKE HAR FORHANDLET LØN? – OPDELT PÅ SEKTOR

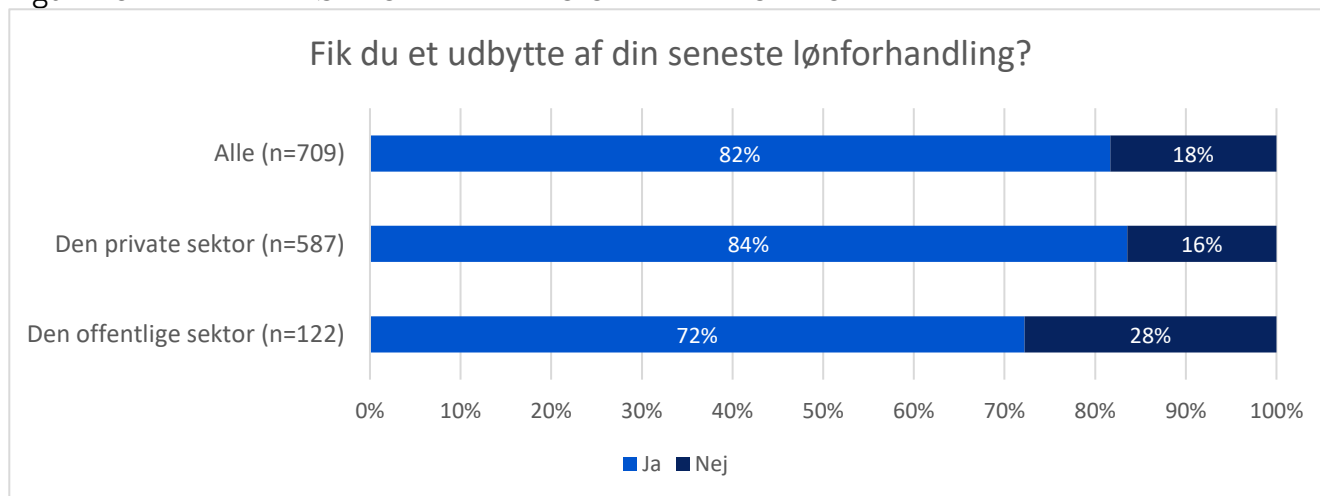
* Angiver at der er signifikant forskel på andelen der peger på årsagen på tværs af sektor -spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der ikke har forhandlet løn

Langt de fleste studerende fik et udbytte af deres seneste lønforhandling

Figur 7 viser, hvor mange studerende, som fik et udbytte af deres seneste lønforhandling. Den viser dels svar fra studerende på tværs af sektorer, og dels har vi opdelt på privat og offentlig sektor.

Overordnet set viser figur 7, at langt de fleste – mere end fire ud af fem (82 %) – fik et udbytte af deres seneste lønforhandling. Kun 18 % svarer, at de ikke fik et udbytte ved deres seneste lønforhandling. Det fremgår samtidig, at flere studerende ansat i den private sektor (84 %) fik et udbytte ved at forhandle løn sammenlignet med studerende ansat i den offentlige sektor (72 %). Det er dog stadig bemærkelsesværdigt, at kun tre ud af ti (28 %) i den offentlige sektor ikke fik et udbytte af deres seneste lønforhandling.

Figur 7: UDBYTTE AF LØNFORHANDLING OPDELT PÅ SEKTOR

* Kun stillet til respondenter, der har forhandlet løn inden for de seneste 2 år. Svarkategorien 'husker ikke' er udeladt.

Metode

Analysen baserer sig på en spørgeskemaundersøgelse blandt Djøfs studerende medlemmer, der har et studiejob.

I undersøgelsen bliver de studerende spurgt om temaerne: Løn og vilkår, arbejdstid og fleksibilitet, balance og jobtilfredshed, overenskomster og lønforhandling.

Indsamlingsperioden var november-december 2023. Der blev udsendt to påmindelser om at svare på spørgeskemaet.

Svarprocent: Undersøgelsen er sendt til alle studerende medlemmer (23.636), da vi ikke har oplysninger om studiejob. Vi ved fra tidligere undersøgelser (Undersøgelse om studiejob 2022), at ca. 78 % har et studiejob, dvs. 18.436. Vi har svar fra 2.709 – dvs. estimeret svarprocent er 14,7.

Djøf